

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Vrije School Almelo

Plaats : Almelo
BRIN nummer : 06ZK|C1
Onderzoeksnummer : 291470
Datum onderzoek : 12 januari 2017
Datum vaststelling : 22 februari 2017

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	9
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	11

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Vrije School Almelo heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- Het team van de school werkt aan een goed en volledig onderwijsaanbod waarbij de leerdoelen breed zijn en tegemoet komen aan de brede ontwikkeling van het kind.
- De leraren volgen hun leerlingen in de vorderingen en de ontwikkelingen van het leren met behulp van een passende werkwijze.
- De school werkt zorgvuldig aan de waarborg van de sociale veiligheid voor leerlingen.
- Het didactisch handelen van de leraren is op orde.
- De resultaten van de jaarlijkse eindtoets zijn voor het tweede jaar op rij van voldoende kwaliteit.
- In de schoolorganisatie is de zorg voor de kwaliteit van het onderwijs herkenbaar en systematisch. Er zijn procedures afgesproken waarmee de directie en de leraren gezamenlijk werken aan de kwaliteitszorg.
- Het team kent een kwaliteitscultuur, waarin een sterke betrokkenheid is bij de verdere ontwikkeling van het vrijeschoolonderwijs.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden en een toelichting daarop. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledig onderzoekskader voorschoolse educatie en primair onderwijs. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd.

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces		Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP1	Aanbod			•
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Didactisch handelen		•	

Onderwijsproces

OP1- Aanbod

Deze standaard is tijdens het inspectieonderzoek toegevoegd. De leraren van Vrije School Almelo werken met een onderwijsaanbod dat voldoet aan de kerndoelen en de inhouden zoals de wet die vraagt. Bovendien is op deze vrijeschool zichtbaar dat in het aanbod tegemoet wordt gekomen aan de brede ontwikkeling van de kinderen, met ruime aandacht voor de creatieve, muzische en kunstzinnige vorming. In het periodeonderwijs, met zijn specifieke leer- en ontwikkelingsdoelen, biedt de school haar leerlingen onderwijs dat zij zorgvuldig en beredeneerd opbouwt door de (jaar)klassen heen.

OP2- Zicht op ontwikkeling

De resultaten van het onderwijs en de ontwikkelingen van de leerlingen houden de leraren bij in een geëigend volgsysteem. Het gaat daarbij om toetsresultaten en andere gegevens, zoals die uit observaties of uit het periode-onderwijs. Daarmee is het team in staat om keuzes te maken die voor het onderwijs in de groepen van belang zijn. Verdere winst kan de school nog behalen in de wijze waarop de analyses worden gemaakt. Met name geldt dat voor analyses die nodig zijn om hoe de afstemming op verschillen tussen de leerlingen (de differentiatie) vorm te geven in de instructie.

OP3 - Didactisch handelen

In de groepen die zijn bezocht door de inspecteur, samen met de intern begeleider was het didactisch handelen van voldoende kwaliteit. Er was rust en een prettig leerklimaat, waarbij de leeractiviteiten zodanig waren georganiseerd

dat de leerlingen actief en geconcentreerd konden werken. Het was zichtbaar dat de leraren in hun onderwijs rekening hielden met de verschillen tussen de kinderen, zowel voor de leerlingen die extra uitleg nodig hadden, als voor de leerlingen die met meer uitdaging willen leren. Een verdere differentiatie van een leerdoelgerichte instructie, ook voor de plusleerlingen, behoort nog tot de kansen die de school kan benutten.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid		•	

Schoolklimaat

SK1- Veiligheid

Sociale veiligheid als onderdeel van een positief schoolklimaat, is voor de school een punt waaraan het team en de directie met aandacht en zorgvuldigheid werken.

Tijdens de gesprekken die de inspecteur voerde met leerlingen, personeel en ouders, werd duidelijk dat alle betrokkenen een veilig klimaat ervaren in de Vrije School Almelo. Zowel de leerlingen als de ouders ervaren de school al een fijne plek om dagelijks heen te gaan.

Er is in de organisatie een veiligheidsbeleid geborgd, dat stichtingbreed wordt vorm gegeven. Een jaarlijkse monitoring van de veiligheidsbeleving maakt daarvan deel uit. De school heeft recent de jaarlijkse informatieavond benut om ouders daarover te informeren. Een herkenbaar aanspreekpunt voor ouders en leerlingen in het kader van pesten en andere signalen betreffende de sociale veiligheid, kan de school sterker kenbaar maken in haar (externe) communicatie.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

OR- 1 Onderwijsresultaten

Vrije School Almelo heeft het laatste schooljaar (2015- 2016) voor de tweede keer op rij afgesloten met voldoende resultaten op de eindtoets. Deze resultaten zijn in lijn met wat kan worden verwacht op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie in de school.

De school werkt aan een breed onderwijsaanbod, waarbij zij ook op andere gebieden dan die uit de eindtoets (rekenen en taal), leerresultaten bereikt (zie

hierboven, bij OP1). Deze "schooleigen" leerresultaten hebben nu nog geen herkenbare plaats in de verantwoording, die de school geeft over haar bereikte doelen en ambities.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg		•	
KA2	Kwaliteitscultuur		•	

Kwaliteitszorg en ambitie

KA1- Kwaliteitszorg

In de Vrije School Almelo is de zorg en inspanning voor het bereiken en het behouden van de gewenste onderwijskwaliteit voldoende zichtbaar. Het schoolplan 2015-2019 kent een jaarlijkse uitwerking in evaluaties, het jaarplan en het jaarverslag. De school maakt hierbij deel uit van de stichtingbrede werkwijze voor kwaliteitszorg van de Athena-scholen. Zo is er vorig jaar een audit geweest, waarbij in beeld kwam hoe de werkwijze van het kwaliteitshandboek is en wat verbeterpunten zijn binnen de organisatie. Ook zelfevaluaties leveren regelmatig input om te komen tot verbeterplannen in de processen. De school heeft daarnaast een helder beeld van de (toets)resultaten van haar leerlingen. De leraren evalueren deze en gebruiken de conclusies om het onderwijs verder vorm te geven.

KA2- Kwaliteitscultuur

In het team heeft zich in het afgelopen jaar een aantal veranderingen afgespeeld, die tot doel hadden om de teamcultuur en de professionele werkwijze binnen deze cultuur te versterken. Praktische uitwerkingen daarvan zijn zichtbaar in de besluitvormingsprocessen en de vergadercultuur. Binnen de eenheid en betrokkenheid bij het vrijeschoolonderwijs, die het team uitstraalt, is een solide basis zichtbaar om verdere ontwikkeling mogelijk te maken. In het team zijn specialisten (o.a. voor taal, rekenen-wiskunde en muzische vorming) die ondersteunend zijn voor het gehele onderwijs in de school. In de Athena-brede kwaliteitscultuur maken zij, evenals de intern begeleider en de kleuterleraar, deel uit van verschillende (kennis)netwerken.

2.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de overige wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Vrije School Almelo.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Het bestuur van Athena en de directie van De Vrije School Almelo heeft met belangstelling het rapport van de inspectie gelezen. Het bestuur, schoolleiding en team zijn verheugd over de positieve bevindingen van de inspecteur. Op alle onderzochte kwaliteitsgebieden oordeelt de inspectie voldoende en ze geeft de indicator Aanbod een goed. Daarmee spreekt de inspectie het oordeel uit dat het onderwijs op de Vrije School Almelo op een kwalitatief goede manier tot stand komt, dankzij een goede organisatie en een sterk team van leerkrachten.

Het is mooi dat de inspectie ten aanzien van het **onderwijsproces** ons zicht op de ontwikkeling en het didactisch handelen als voldoende en het onderwijsaanbod als goed kwalificeert. In de afgelopen jaren is hierin veel geïnvesteerd. Er is goed zicht op de leerlijnen. Op dit moment wordt er gewerkt aan leerlijnen van het periodeonderwijs voor de diverse vakken. Ze worden zo beschreven dat het overzicht voor alle leerkrachten nog verder wordt geoptimaliseerd. De analyses van de gegevens voor rekenen/wiskunde en spelling worden nauwkeurig in kaart gebracht. Dit komt de differentiatie van ons onderwijs ten goede.

Meer geregelde klassenbezoeken met een gerichte kijkwijzer op differentiatie in de instructie naar (met name) kinderen die meer aankunnen, liggen binnen het aandachtsveld.

De populatie van de school, met relatief veel kinderen met leer- en sociaal emotionele problemen, vraagt om een andere aanpak. In samenwerking met het samenwerkingsverband wordt gezocht naar een meer systeem- dan leerlinggerichte ondersteuning.

Het is voor ons heel belangrijk dat er voor alle kinderen een veilig **schoolklimaat** is. Dit vereist een constante aandacht voor de processen die hieraan ten grondslag liggen. Relatie is daarbij van groot belang. De omgang met sociale media heeft de aandacht maar dient verder uitgewerkt te worden in een leerstofaanbod met afspraken en activiteiten (mediawijsheid-pedagogiek).

Er zijn vertrouwenspersonen op school- en stichtingsniveau. Op schoolniveau zullen we ervoor zorgen dat deze meer zichtbaar worden voor ouders en leerlingen.

De **kwakeiteitszorg** scoort voldoende. Het is zaak om de ingezette koers van verdere professionalisering in het team uit te bouwen, te versterken en verder te ontwikkelen. Dit vereist een goede en open communicatie met elkaar: waar staan we nu en waar willen we verder naar toe? En vooral: hoe kunnen we daar komen? Antwoorden dienen vastgelegd te worden zodat we met elkaar de koers weten.

De positieve beoordeling van de inspectie is voor ons een stimulans om voort te gaan op de ingeslagen weg. Samen met het bestuur en de andere scholen van Athena willen wij ons verder ontwikkelen. We willen een eigentijdse vrijeschool zijn waarbij we onze visie en identiteit op moderne wijze vorm geven. Dit vereist een goed overleg met elkaar. De ambities van de stichting welke in het strategisch beleidsplan zijn opgenomen, zijn voor ons uitgangspunt voor de komende jaarplannen. We willen daarbij realistisch met zaken omgaan hetgeen voor ons betekent dat we niet alles tegelijk kunnen oppakken. Dat is ons inziens ook niet nodig want als De Vrije School Almelo hebben we vele zaken reeds goed georganiseerd en staan we voor goed onderwijs met een breed aanbod waar wij trots op zijn!

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober 2016 krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook Vrije School Almelo.

Op 12 januari 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse
- een presentatie door de school
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 12 januari, aan het eind van de onderzoeksdag, is een feedbackgesprek gevoerd tussen de inspecteur, het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en een aantal leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en vergeleken met de oordelen die de school zichzelf gaf (in de voorbereiding op het inspectiebezoek). Ook heeft de school aangegeven wat zij wil of kan doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.